Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 40 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Spalio-October 5, 1951 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXXII

Dabar Patogus Oras Organizatoriams Rašyt Lietuvius į SLA

Vsi Nariai Prašomi Padirbėti Dabartinio Vajaus Metu

Dabar Gera Proga Padidinti Narių Skaičių

Tėvynėje jau buvo rašyta, kad musų Susivienijimui šiemet sukako 65 metai nuo jo įkurimo. Tai reikšminga sukaktis ir ji privalo buti atžymėta vienokiu ar kitokiu budu, bet geriausia ją atžymėti padidinant organizaciją narių skaičium, o tą padaryti labai lengva, nes kiekvienas narys bei narė turi draugų, pažįstamų ir net giminių, kurie dar nepriklauso musų groliškoje organizacijoje. Nepriklausymo priežastis, kiek mums žinoma, yra ta, kad juos niekas nepakalbimo prisirašyti ir nepaaiškino apsidraudimo svarbą ir Susivienijimo teikiamas naudas savo nariams, geros valios lietuviams ir Lietuvai.

Taigi dabar, kuomet šiltas oras ir atostogos praėjo, atėjo rudens sezonas su ilgais ir šaltais vakarais, kiekvieno nario butina pareiga įsijungti į vajaus darbą, aplankyti savo draugus, pažįstamus ir visus tuos, kurie nėra nariais, pakalbinti juos prisirašyti ir paaiškinti svarbą apsidraudimo didžiausioje lietuvių fraternalėje organizacijoje, o jie su mielu noru prisirašys ir bus jums dėkingi už prirašymą ir aprupinimą jų rytojaus nuo netikėtų nelaimių. Susivienijimas per 65 metus išmokėjo šimtus tukstančių dolerių mirusių narių likusioms šeimoms, giminėms; taipgi šimtus tukstančių dolerių išmokėjo pašalpomis sirgusiems nariams, tad 65 metų sukakties proga kiekvieno nario butina pareiga nuoširdžiai padirbėti ir prirašyti prie Susivienijimo visus tuos savo draugus ir pažįstamus, kurie dar nėra nariais.

Kada 65 metų sukakties proga visi nariai padirbės ir prirašys nors po vieną narį, tai Susivienijimas padvigubės nariais, turtu ir galės dar daugiau, negu ligi šiol, pagelbėti savo tautos žmonėms ir Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir ten gyvenančius musų brolius ir sesutes išlaisvinti iš vergijos jungo.

Organizatoriai Atlieka Savo Pareigas

Kuopų išrinktieji organizatoriai, įvairiose vietovėse, dirba ieškodami prospektų ir atlieka kuopų jiems pavestas pareigas, tačiau jiems vieniems, be narių pagalbos, neįmanoma sužinoti visus tuos lietuvius, kurie dar nėra nerais. Tame sunkiame organizatorių darbe gali pagelbėti kuopų nariai, nurodant jiems nepriklausančių lietuvių ir lietuvaičių vardus ir gyvenimo vietas, kad organizatoriai galėtų juos aplankyti, paaiškinti apsidraudimo svarbą ir pagelbėti užpildyti įsirašymo blankas. Organizatoriai pasiruošę kiekvieną dieną ir kiekvieną valandą patarnauti visiems tiems, kurie nori tapti Susivienijimo nariais.

Visų narių pareiga rupintis savo organizacijos augimu nariais ir turtu, todėl pasiteiraukit pas savo kaimynus ar visi jų šeimos nariai ir draugai priklauso Susivienijime. Sužinoję tokius lietuvius, kurie nėra nariais, aplankykite juos ir pakalbinkite prisirašyti, o jeigu jums patiems nepatogu, praneškite savo kuopos organizatoriui, o jis juos aplankys ir atliks jam pavestas kuopas pareigas. Norint darbą tinkamai atlikti, reikia visiems sutartinai dirbti — organizatoriams, nariams ir kuopų pareigunams. Taip dirbdami ligi vajaus pabaigai, Susivienijimą padvigubinsime nariais, turtu ir jis galės daug gerų darbų atlikti savo tautos labui.

Organizatorių Veiklą Turi Visi Žinoti

Susivienijimas yra visuomeninė lietuvių brolиška organizacija, todėl organizatorių veikla turi buti visiems žinoma ir organe aprašoma. Tą darbą privalo atlikti korespondentai, kurie yra kuopų išrinkti ir jiems tas darbas pavestas. Jeigu kurios kuopos neturi išrinktų korespondentų, tai bile kuris kuopos valdybos narys gali parašyti organui apie organizatoriaus atliktus darbus. Taigi po kiekvienam kuopos susirinkimui korespondentai ir valdybų naria prašomi pranešti kiek narių organizatorius tame susirinkime pristatė, kiek pažadėjo pristatyti sekančiame susirinkime, kiek narių pažadėjo pagelbėti organizatoriams ir tt. Tai yra svarbūs klausimai ir visi nariai privalo žinoti kiekvienos kuopos organizatoriaus veiklą. Susivienijimas yra vieša organizacija, tad ir organizatorių atliekamieji darbai turi buti visiems žinomi.

Jeigu korespondentai ir kuopų valdybos nariai dėl vienokių ar kitokių priežasčių negali pranešti organui apie organizatorių ir kuopų atliktuosius darbus, tai eiliniai nariai gali tai padaryti. Visų pranešimams organe vietos bus, tik rašykite.

Moterys Dirbo ir Dabar Dirba Savo Broliškai Organizacijai

Susivienijimo 65 metų sukakties proga ir dabar einančio Tautos Stiprinimo Vajaus metu norime atžymėti darbus buvusių ir esančių veikėjų, kurie dirbo ir dabar ugdydami Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Čia dedame atvaizdus trijų moterų, ilgus metus dirbančių Susivienijimui, buvusio prezidento ir veterano Jono Tareilos žmonos Apolonijos Tareilienės iš Waterbury, Conn., dr. Susanos Šliakienės iš Chicago, Ill., ir Felicijos Eidukienės iš Grand Rapids. Mich. Jos visos per ilgus metus dirbo ir dabar dirba ugdydamos Susivienijimą nariais.

Apolonija Tareilienė, Susivienijimo veteranė, per ilgus priklauso 11 kuopoje, Waterbury, Conn., ir nuoširdžiai dirba kiek jai aplinkybės leidžia. Praeityje, kuomet jos vyras Jonas Tareila buvo prezidentu, ji gelbėjo jam visuose darbuose ir daug prisidėjo prie ugdymo Susivienijimo, kuris šiandien vaidina svarbią rolę lietuvių išeivijoje.

Dr. Susana Šliakis, buvusi Susivienijimo Sveikatos Komisijos narė, moterų kuopos, Chicago, Illinois, daktarė kvotėja, įžymi Susivienijimo ir visuomenės veikėja, daugelio seimų delegatė. Ji tarnaudama Sveikatos Komisijoje, organe Tėvynė daug rašė sveikatos klausimais, mokindama narius kaip užlaikyti sveikatą, ilgai gyventi ir buti naudingais savo tautai.

Felicija Eidukienė-Edkins, buvusi Susivienijimo Labdarybės Komisijos narė, daugelio seimų delegatė, įžymi 60 kuopos, Grand Rapids, Mich., veikėja. Ji daug dirba ir kitose lietuviškose patriotinėse organizacijose Grand Rapids mieste, ir pagal išgalę paremia finansiniai kiekvieną naudingą darbą, dirbamą savo tautos labui.

SLA Vasarnamis Visiems Patinka

Susivienijimo ir visuomenės veikėjo p. A. M. Auguno žmona, p. Augunienė iš Bay-Shore, Iong Island, praleidusi atostogas Susivienijimo vasarnamį Atlantic City, sugrįžus į namus Tėvynės Redakcijai prisiuntė sekančio turinio straipsnelį:

"Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vasarnamis gerai įrengtas ir geroje vietoje, taip gi maloni šeimininkė".

Toliau p. Augunienė rašo:

"Malonėkite atitaisyti klaidą, kuri įvyko Tėvynės No. 37. Ten pasakyta, kad Augunas ir Šliakis buvo Susivienijimo vasarnamį Atlantic City, bet jų ten visai nebuvo. Tuo metu ten visą savaitę atostogavo:

S. Augunienė iš Bay Shore,
A. Šliakienė iš Central Islip,
P. McPhilliamy iš Brooklyn, N. Y.
A. Jankienė iš Centerport,
B. Trukienė iš Islip".

Ne tik čionai suminėtos ponios patenkintos Susivienijimo vasarvietės geru įrengimu, bet ir visi, kurie tik ten atsilanko, prisiunčia padėkos laiškus Susivienijimo pareigunams už gražiai įrengtą vasarnamį.

Vajaus Organizatorių Prirašyti Nauji Nariai

Tautos Stiprinimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vajaus kreditams kuopų organizatoriai yra prirašę naujų narių kaip žemiau yra nurodyta. Naujai prirašytų narių skaičius yra papildomas kas savaitė gaunamais organizatorių daviniais.

Nuo pradžios vajaus kuopų organizatoriai prirašė čia paduotą naujų narių skaičių.

ORGANIZATORIŲ VARDAI	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
P. Kučinskas. 352 kp., Detroit, Mich.	41	$35,500
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	40	28,500
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	28	16,200
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	26	19,000
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	25	24,500
J. Gedmintas, 308 kp., Brookline, Mass.	25	16,000
P. Gribienė, 217 kp., Chicago, Ill.	24	12,250
F. Šugdinienė, 87 kp., Omaha, Nebr.	23	12,700
M. Pauparas, 196 kp., Chicago, Ill.	19	16,500
K. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	13	8,000
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	12	12,000
O. K. Biežienė, 134 kp., Chicago, Ill.	11	7,750
B. Keblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	10	6,500
J. Dulkis, 101 kp., Paterson, N. J.	10	4,050
P. Mačys, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	7	2,750
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	6	4,500
A. D. Kaulakis, 44 kp., Miami, Florida	6	4,500
M. Simonaitis, 196 kp., Chicago, Ill.	6	3,000
H. Katrick, 342 kp., Easton, Pa.	5	3,500
D. Jurijonas, 196 kp., Chicago, Ill.	5	2,500
G. Klim, 248 kp., So. Norwalk, Conn.	5	2,500
A. Justine, 185 kp., East Chicago, Ind.	4	3,000
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	4	3,000
K. Karosas 136 kp., Cleveland, Ohio	4	2,500
M. Zorskiutė, 207 kp., Manchester, Conn.	4	2,250
G. Kvietkus, 242 kp., Brooklyn, N. Y.	4	2,000
G. Carsok, 60 kp., Grand Rapids, Mich.	4	2,000
Z. Jankauskas, 135 kp., Philadelphia, Pa.	4	1,900
J. C. Diokas, 315 kp., Hudson, N. Y.	4	1,500
G. B. Dargis, 353 kp., Pittsburgh, Pa.	3	3,000
M. Jurgeliunienė, 17 kp., Brockton, Mass.	3	2,250
J. Stačiokas, 153 kp., Du Bois, Pa.	3	2,000
SLA 126 kuopa, New York, N. Y.	3	1,750
A. Zienienė, 62 kp., Lorain, Ohio	3	1,500
A. Daukentis, 87 kp., Omaha, Nebr.	3	1,250
M. Girdziuvienė, 159 kp., Collinsville, Ill.	3	450
J. Zapolis, 122 kp., Chicago, Ill.	2	2,000
V. I. Radville, 194 kp., Roxbury, Mass.	2	2,000
J. M. Tumavičienė, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.	2	1.500
A. M. Praškevičius, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,000
J. N. Troskey, 371 kp., Cambridge, Mass.	2	1,500
P. Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,500
A. Šimkunas, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,000
A. Kaulakis, 36 kp., Chicago, Ill.	2	1,000
K. Seniunas, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	2	1,000
A. Bartweck, 168 kp. Stamford, Conn.	2	1,000
J. A. McShane, 216 kp., Erie, Pa.	2	1,000
P. Grigas, Jr., 12 kp., Nanticoke, Pa.	2	500
A. L. Pikiel, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	2	200
J. Vasiliauskas, 365 kp., So. Boston, Mass.	1	2,000
J. Glozer, 262 kp., Waukegan, Ill.	1	1,000
S. Malčiauskas, 273 kp., Hammond, Ind.	1	1,000
A. Balsienė, 18 kp., Westville, Ill.	1	1,000
E. Juskevičius, 6 kp., Plymouth, Pa.	1	1,000
J. M. Bučinskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	1,000
A. Ramanauskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa.	1	1,000
M. Prakop, 285 kp., Linden, N. J.	1	1,000
P. Valaitis, 129 kp., Chicago, Ill.	1	1,000
J. Brazauskas, 14 kp., Cleveland, Ohio	1	1,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	1	500
J. K. Alekna, 136 kp., Cleveland, Ohio	1	500
A. Simanaviče, 214 kp., St. Louis, Mo.	1	500
F. Petraitis, 125 kp., Melrose Park, Ill.	1	500
D. Preidis, 273 kp., Hammond, Ind.	1	500
A. Maliauskas, 299 kp., Rumford, Me.	1	500
L. Petkevičius, 173 kp., Dracut, Mass.	1	500
J. A. Urbonas, 105 kp., Dayton, Ohio	1	500
A. J. Banišauskas, 13 kp., Minersville, Pa.	1	500
A. Urbonas, 367 kp., Port Chester, N. Y.	1	500
A. K. Martin, 371 kp., Cambridge, Mass.	1	250
F. Jurkus, 133 kp., So. Milwaukee, Wis.	1	250

Br. Butrimas

IŠ PASAULIO IR AMERIKOS

Vienas iš betarpiškų staigaus gen. George Marshall atsistatydinimo priežasčių yra buvusi jo artimo draugo buv. respublikono James Wadsworth rimta liga; šiuo metu Wadsworth eina Tautinio Saugumo Mokymo Komisijos pirmininko pareigas. Dėl savo amžiaus ir kitų asmeniškų aplinkybių Maršalas buvo numatęs likti Gynybos Ministerio vietoje tik vienerius metus. Ir kada, trimis metais už Maršalį senesnis Wadsworth nuskubėjo į ligoninę, tai generolas su savo žmona nusprendė, kad ir jam laikas išeiti poilsio.

Egiptas Sekantis?

Aktreipkite dėmesį į pranešimus iš Egipto, apie ten augančią krizę. Jeigu ten prasidėtų neramumai, tai jie galėtų buti rimtesni negu, kad Irane. Pagrindinis dalykas yra Suezo kanalas, istorinis vandens ryšis tarp Europos, Afrikos ir Azijos. Pagal 1936 metų sutartį su Egiptu britų kariai kontroliuoja šį kelią. Vienok augąs antibritiškas nusistatymas ir šovinizmo banga faraonų žemėje grąsina britų nusistatymui. Agitacija vis labiau laimi, kad britai apleistų Suezo sritį. Atrodo, kad komunistai iš to gali tik laimėti, bet britai visai nemano iš ten išeiti.

Achesono Orumas Kyla

Manoma, kad užs. reikalų ministeris Achesonas niekada Kongrese neturėjo tiek daug pasitikėjimo, kaip dabar, po to, kai jis buvęs paskirtas į šią vietą. Tačiau tai nereiškia, kad Respublikonų partija dėl jo butų pakeitusi savo nuomonę. Iš kitos pusės tai rodo, kad jis galįs likti dabartinėje vietoje net ilgą laiką. O tai kaip tik labai tiktų G. O. P. strategams, tikintiems, kad Achesonas busimųjų rinkimų kovoje busiąs vienas gerųjų taikinių.

Atsistatydino DiSalle

Iš dabartinės situacijos sprendžiant atrodytų, kad Kainų Tvarkytojas Michael DiSalle galįs atsistatydinti sekančių metų pradžioje. Taip jis bent dabar yra užplanavęs. Ką jis vėliau veiks priklausys nuo Ohio gubernatoriaus Frank J. Lausche. Jeigu Lausche busimuose rinkimuose mėgins, kad dar kartą butų perrinktas, tai yra galima, jog DiSalle išstatys savo kandidaturą į Senetą; ši vieta dabar laikoma respublikonų senatoriaus John Bricker. tai DiSalle mėgintų savo laimę, kaip busimasis Ohio gubernatorius.

Pentagono Planai

Pagal dabartinius Pentagono planus nuo lapkričio mėn. mobilizuojamų vyrų skaičius turįs buti pakeltas ligi 40,000—50,000 kas mėnesį, ligi sekančių metų pradžios.

Unijų Įtaka Auga

Dabar, kai Profesinės sąjungos laimėjo įtakingas vietas mobilizacinėse įstaigose jų nusistatymas yra, kad Unijų atstovai butų įvesti į Karo Laivyno ir Karo Aviacijos ministerijas, kaip ministerių pavaduotojai. Motyvas, kad karo laivyno dokuose ir lėktuvų fabrikuose, kur dirba piliečiai ir Unijos galėtų turėti savo balsą.

Anglai Nenusileis

Nelaukite, kad Anglija nusilenktų Kongresui, kad gautų iš jo šį tą daugiau už prekybos santykių nutraukimą su komunistiniais kraštais. Tai paaiškėję iš paskutinių Vašingtone įvykusių britų-amerikiečių pasitarimų. Britai savo laikyseną argumentuoja: 1. kad jie gauna tam tikras gyvybines medžiagas iš už geležinės uždangos ir 2. kad Vakarai geriau laimi iš prekybos santikių su Rytais.

Sudaryta Taryba Anglijai Valdyti

Anglijos karaliui Jurgiui VI rimtai sergant ir negalint eiti savo pareigų, sudaryta tam tikra taryba Anglijai valdyti. Ją sudaro: kalaliaus žmona, dvi dukterys, karaliaus brolis ir sesuo. Sudarymo tarybos dokumentą pasirašė pats sergantis karalius.

Pagal vėliausius pranešimus karaliaus sveikata eina neryn. Jį aplankyti buvo atvykęs brolis Edvardas VIII, bet del karaliaus silpnos sveikatos negalėjo brolį matyti.

Edvardas VIII kelioms dienoms buvo apsistojas pas savo motina, bet kitų giminių nematė.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00

307 West 30-th Street,
New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubūs prašimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaite laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus butinai paduokite zono numerį.

PASTABOS

Rašo M. L. V.

Anglijoj paskelbti nauji parlamento rinkimai

Anglijos darbiečių vadas ir ministeris pirmininkas Clement Attlee paskelbė naujus parlamento rinkimus ir prašo gyventojus dalyvauti rinkimuose ir pareikšti pasitikėjimą dabartiniai darbiečių valdžiai ir išrinkti kuodaugiausia darbiečių į parlamentą, kad jie turėtų aiškią daugumą. Praeitais rinkimais, kurie įvyko 1950 metais, darbiečių buvo išrinkta 315, konservatorių — 296 ir 14 atstovų nuo mažųjų partijų. Tokiu budu darbiečiai turėjo labai mažą daugumą, nes Anglijos parlamentas susideda iš 625 atstovų. Rinkimai įvyks spalių mėn. 25 dieną.

Konservatoriai patenkinti ir tikisi laimėti

Konservatoriai, vadovaujami Winston Churchillo, patenkinti paskelbtais rinkimais ir tikisi pravesti daugumą savo atstovų į parlamentą. Jie veda smarkią agitaciją už savo partijos kandidatus, primėtinėja darbiečiams didėjančią krizę ir kitus trukumas gyventojams.

Antroji pusė, darbiečiai, irgi nesnaudžia. Darbiečių vadas ir ministeris pirmininkas susitarė su kairiojo sparno vadu Bevenu užmiršti nuomonių skirtumus ir vieningai kovoti prieš konservatorius. Taigi susitarus abiems darbiečių sparnams bendrai laikytis rinkimų metu, konservatorių ankstyvas džiaugsmas gali virsti liudėsiu.

Išsiuntinėti laiškai kuopoms skelbimų reikalu

SLA sekretorius dr. M. J. Vinikas praeitą savaitę išsiuntinėjo visoms Susivienijimo kuopoms laiškus ir skelbimų kainų korteles, prašydamas kuopas išrinkti tinkamus asmenis skelbimų rinkimui Tėvynei. Kuopos prašomos atkreipti rimtą dėmesį į Sekretoriaus prašymą, susirinkimuose perskaityti gautą laišką, jį apsvarstyti ir išrinkti skelbimų rinkėjus.

Kiekvienas narys metų bėgy sumoka 84 centus Tėvynės išlaidoms apmokėti, tai prie šių dienų įvairių spaudos reikmenų brangumo, kad ir prie didžiausio taupumo, su 84 centais metams neįmanoma apmokėti susidariusias organo Tėvynės leidimo išlaidas. Dėl tos priežasties Sekretorius ir kreipiasi į visas kuopas prašydamas išrinkti tinkamus asmenis skelbimų rinkimui, kurių įeigomis butų galima padengti organo leidimo nedateklių.

Kooperuokite su Centru ir išpildykite sekretoriaus prašymą, nes tai svarbus klausimas ir visi nariai privalo juomi rupintis.

SLA Reikalai ir Veikla

Susivienijimo Nariams Didžiojo New Yorko Ribose

Sekdami SLA veiklos pranešimus Tėvynėje metome, kad visose valstijoje yra veiklųs SLA apskričiai. Jų veikimas sekmingas, organizacijai garbingas ir pačioms kuopoms naudingas. Apskričiai, ypatingai vasariniais parengimais, turi gerą pasisekimą, turtingus savo iždus, kurių ištekliumi gausiai paremia lietuvių kulturinę veiklą ir silpniau gyvuojančias kuopas apskričių ribose.

Didysis New Yorkas turi **SLA penktą apskritį,** kurio artimose apylinkėse randasi virš 30 SLA kuopų. Šis apskritys gyvuoja jau daug metų, bet veiklos neparodo. Kodėl? Todėl, kad į šaukiamus penkto apskričio metinius ir pusmetinius suvažiavimus atvykst tik keturių ar penkių kuopų delegatai. Visos kitos kuopos neįsigilina ir nekreipia domės į svarbią ir reikšmingą apskričio veiklą.

Praeitų 18 metų bėgyje, kiek man žinoma, 5 apskričio vadovybėj yra pasikeitę eilės energingų veikėjų, kurie visomis galimomis priemonėmis stengėsi išjudinti apskričio veiklą. Buvo mėginta turėti eilė parengimų, bet visi praėjo be pasisekimo, nes patys SLA nariai juose nedalyvavo, jais neinteresavosi ir savo draugus ir kaimynus nekvietė dalyvauti. Buvo mėginta sušaukti skaitlingus suvažiavimus pasitarti organizacijos reikaluose, bet ir tas nevyko, nes kuopos savo delegatus neprisiuntė ir kuopų veikėjai juose nedalyvavo. Didžiojo New Yorko SLA nariams tas daro didelę negarbę.

Dabartiniu apskričio pirmininku turime lietuviškai veiklai ir SLA reikalams ir veiklai pasišventusį jauną ir energingą advokatą Steponą Briedį. Jo didžiausiu pasirįžimu ir troškimu yra apskritį padaryti veikliausiu ir pavyzdingiausiu visoje musų organizacijoje. Bet ar jis vienas, kad ir su kitų valdybos narių pagalba, ištesės tą padaryti, jeigu SLA nariai, veikėjai ir kuopos nepritars ir neprisidės tą pasiekti?

Apskričio ribose esančios visos SLA kuopos, gyvai sekite apskričio veiklos pranešimus Tėvynėje. Gautus pakvietimus į apskričio suvažiavimus gyvai apsvarstykite ir išrinkę reikalingą delegatų skaičių prisiųskite. Apskričio metiniai suvažiavimai tegul buna musų seimeliai, į kuriuos suvažiavę turėsime progą pasimatyti, linksmai draugiškai pasitarti ir padaryti naudingus nutarimus organizacijai ir mums patiems.

Apart to, visos SLA kuopos bendrai veikdamos sudarytų milžinišką jėgą. Galėtumem įsigyti, palaikyti ir su didžiausia mums patiems nauda turėti gražiausią kliubą Brooklyne, kuris butų musų bendro suėjimo, pasivaišinimo ir veikimo centras. Jame mums butų garbė ir nauda sutikti ir priimti iš toliaus atvykusius svečius. Musų pastangomis butų Didžiojo New Yorko lietuviams pasididžiavimas.

Kiekviename kuopos susirinkime pąskirkite kelias minutes laiko aptarti apskričio reikalus ir jo svarbą. Jeigu kuopa dar nepriklauso apskrityje, nutarkite prisidėti ir išrinkite kuopos atstovus, kurie seks apskričio veiklą, dalyvaus suvažiavimuose atstovaudami kuopą.

Jeigu bile kuriai kuopai yra neaiškumai ir pageidavimas platesnių informacijų apskričio svarba ir jo veiklos reikšme, kreipkitės į apskričio pirmininką, adresuodami:

S. BREDES, Jr., Esq.,
197 Havemeyer St.,
Brooklyn 11, N. Y.

Jusų pageidavimą gavęs, pats pirmininkas asmeniškai, per įgaliotus kitus apskričio valdybos narius ar organizatorius, Jums maloniai atsakys ir paaiškins. Reikalui esant, pats pirmininkas ar kuris kitas valdybos narys asmeniškai dalyvaus Jusų kuopos susirinkime.

Nepamirškit, kad musų Susivienijimas yra ne tik pašalpos ir labdarybės, bet **lietuvių kulturos ir socialės veiklos** organizacija. Kiek daugiausiai bus išplėsta kulturinė ir socialė veikla, tiek bus naudingiau visai organizacijai ir mums patiems. Tad suglaudę pečius stokime į vieningą veiklą SLA penktame apskrityje!

K. J. Paulauskas,
Apskričio organizatorius.

SUSIVIENIJIMO KUOPŲ VEIKLA

Chelsea, Mass.

SLA 53 Kuopos Susirinkimas

Kadangi kuopa nelaikė susirinkimų vasaros metu, tad šitas susirinkimas buvo kviestas atvirutėmis, bet į susirinkimą pribuvo tik 21 narys. Tas parodo, kad nariai nutolsta nuo organizacijos, jeigu nebuna veikimo.

Susirinkimą atidarė ir vedė vice pirm. J. Kirmelevičius. Protokolų sekretorius S. Budvitis perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Finansų sekretorė E. Keslerienė pranešė, kad visi nariai randasi gerame stovyje, taipgi pranešė, kad geras musų kuopos darbininkas Juozas Celevičius, apsirgo plaučių uždegimu ir randasi ligoninėje. Kuopos nariai velina Juozui greitai pasveikti ir grįžti prie savo mylimo kasdieninio gyvenimo.

Kadangi šiemet sukanka 20 metų nuo SLA 53 kuopos susiorganizavimo, todėl buvo tartasi kokiu budu tas sukaktuves atžymėt, tačiau galutinai nenutarta, tas reikalas paliktas sekančiam susirinkimui apsvarstyti ir surasti budus ką nors geresnio surengti. Dabartiniu laiku viskas brangu, kuopai ir nariams reikia įdėti daug triusio ir pinigų, o dažnai iš to nauda buna maža.

F. K., korespondentas.

Cleveland, Ohio

Mirė Marija Butkienė, SLA 136 Kuopos Narė

Liepos mėn. 28 dieną mirė Marija Butkienė, sulaukusi 54 metus amžiaus, SLA 136 kuopos narė. Velionė nuliudime paliko brolį Petrą ir seserį Oną, o taip pat tris sunus ir vieną dukterį. M. Butkienė buvo tylaus ir ramaus budo. Ji mokėjo su visais gražiai sugyventi, užtai jos palydėti į amžino poilsio vietą Kalvarijos kapines buvo susirinkę nemaža jos giminių ir pažįstamų, kurių tarpe keletas ir musų kuopos narių. Musų kuopa, kaip kiekvienam nariui, taip ir jai nupirko gražų vainiką.

Pasveiko Veronika Braziulis. Po ilgesnės ligos iš ligoninės grįžo pas savo šeimą Veronika Braziulis. Tačiau ji jaučiasi dar negeriausiai ir kurį laiką dar turės ilsėtis namuose.

K. K.

Waterbury, Conn.

SLA 11 Kuopos Veikla

SLA 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo mėn. 4 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirmininksa Tamas Matas. Sekretorė V. Bertulis perskaitė praeito susirinkimo užrašus, kurie priimta vienbalsiai.

Nutarta ruošti vakarienę spalių mėn. 13 dieną. Tai bus draugiško pobudžio vakarienė, kuri kainuos tik 2 doleriai. Joje bus pagerbtas ilgus metus buvęs kuopos finansų sekretorius Jonas Žemantauskas, ir jam bus įteikta dovana 50 dolerių įvertinimui jo nuoširdaus ilgų metų darbo. Jonas Žemantauskas buvo geras sekretorius, bet iš tų pareigų turėjo pasitraukti del sveikatos.

Pirmininkas Tamas Matas, sako, kad bus tikrai gera vakarienė, tad jo pasakymui reikia tikėti ir visiems dalyvauti vakarienėje ir pagerbti Susivienijimo veteraną ir musų kuopos buvusį ilgus metus finansų sekretorių.

Taigi nei vienas nepraleiskite šios geros progos ir visi dalyvaukite vakarienė spalių 13 dieną. Iki pasimatymo vakarienėje.

Albinas Kušlis.

Gary, Ind.

Mirė D. Vaitkus, SLA 284 Kuopos Narys

Šių metų rugsėjo 13 dieną mirė D. Vaitkus, sulaukęs 71 metus amžiaus. Velionis gimęs ir augęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno apie 38 metus. Iškilmingai palaidotas rugsėjo 15 dineą Lietuvių Tautinėje kapinėse, Chicago, Ill. Dideliame nuliudime paliko brolį Joną Brelenį ir kitus gimines.

Nors laidotuvių dieną ryte buvo apsiniaukę ir atrodė, kad bile minutę pradės lyti, bet susirinko daug draugų, Susivienijimo narių, Amerikos Liet. P., B. Klubo narių ir pažįstamų palydėti velionį į amžino poilsio vietą ir atiduoti paskutinę pagarbą.

Velionis Vaitkus buvo rimto budo žmogus, mokėjo su visais gražiai sugyventi, ne tik su lietuviais, bet ir su svetimtaučiais. Buvo pažangus, mylėjo apšvietą, skaitė įvairius laikraščius, knygas ir buvo teisingas, užtai visi jį mylėjo ir gerbė.

Velionis Vaitkus visą gyvenimą buvo Lietuvos mylėtojas, didelis patriotas ir nuoširdus lietuviškų reikalų rėmėjas.

Apie 11 valandą ryte buvo prirengta paskutinė kelionė į Lietuvių Tautines Kapines. Artinantis prie kapinių, pasigirdo varpų balsai, kurie rodos sakė: "Aš tavęs laukiu". Mat tose kapinėse 1922 metais balandžio 9 dieną palaidotas velionio brolis Justinas Vaitkus.

Paskutinį žodį tarė velionio brolis Jonas Vaitkus. Jis savo kalboje pareiškė: "Brangus mano broli, tu pas mus daugiau niekuomet nesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau visi pas tave ateisime".

J. A. Grakey,
SLA 284 kuopos sekr.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Medicina Nesulaikomai Žengia Pirmyn

Pirmoji pusė dvidešimtojo amžiaus tikrai pasižymėjo ypatingu progresu nukariavimo įvairių ligų. Žmonija žengdama į šį amžių žiurėjo į ateitį su nepasitikėjimu, baime ir net beviltimi buti užklupta bile epidemijos ligų, nuo kurių apsisaugoti arba išsigydyti niekas nežinojo tikslių priemonių arba vaistų. Įvairios žiaurios epidemijos tada visiškai buvo nesuvaldomos. Šis pusšimtis metų aiškiai pasižymėjo nugalėjimę daugelio rimtų ligų. Šiandien tik iš atminties ar istorijos težinome, kad kadaise siautė raupų, difterijos, škarletinos, šiltinių, vaikų džiovos ligų epidemijos, ir daug kitokių. Jos jau nebegrįž pas mus ir niekados baimės nebesudarys.

Tik ką pasibaigę 1949 metai medicinos pažangos eigoje nustelbia pirmesniuosius. Mat pasisekė surasti vaistus, kurie apsaugo ir išgydo paprastąjį šaltį ir ramatizmą. Šios ligos labai paplitusios bei įkirios.

Sunku butų rasti asmenį, kuris kasmetą nesirgtų šalčiu vieną sykį ar daugiau. Nors šaltis savaimai nėra pavojinga liga ir dažnai net be gydymo pranksta, tačiau jis neretai duoda progą arba pradžią rimtesnėms ligoms išsivystyti. O jis kasmetą kainuoja žmonėms suviršum bilijono dolerių. Taigi šaltis anaiptol nėra menkniekis, į kurį galima per virštus žiurėti. Šis vaistas bendrai vadinamas antihistaminu, kurį išdirbėjai savotiškais vardais užvadino. Jis yra nepavojingas. Ant kiek jis pasirodys tikrai pasekmingas tik ateitis aiškiai įrodys. Mat iki šiol dar jis nebuvo ištirtas užtektinai plačiai, kad galutinai nusakyti jo vertę. Tačiau pradžia atrodo gana džiuginanti. Jei pradžios daviniai esti drąsinanti, tai ateitis gali buti labiau džiuginanti. Jau ir dabar nekurie optimistiškesni tyrinėtojai teigia, kad antihistaminas stato antkapį taip plačiai paplitusiai paprastojo šalčio ligai. Šie vaistai pareina formoje tabletų, kurias reikia butinai pradėti vartoti su pirma diena, o dar geriau su pirma valanda šalčio ženklų pasirodymo, nes juo ilgiau laukiama, tuo mažiau naudos jie teikia. Už trijų, keturių dienų jie lieka visai beverčiais.

Ramatizmas stovi visai kitokioje stadijoje. Ši liga yra ne tik begalo rimta, skaudi ir net dažnai žmogų sužalojanti visam amžiui. Nuo jos kaipo komplikacija pareina nesuskaitoma daugybė širdies nepagydomų ligų, kurios sumažina darbingumą ir sutrumpina gyvenamąjį amžių. Šia liga, nors tikslaus skaičiaus nieks tikrai nežino, vienok yra apskaičiuota, kad bent vienas iš dvidešimties žmonių serga. O moterys sudaro tris ketvirdalius. Ji daugiau kaip 7,000,000 žmonių kankina. Tai yra kuomi susidomėti. Užtat ligų tyrinėtojai ir naujų vaistų jieškotojai jau per daugelį metų su didžiausiu kantrumu dirbo ir iki pastarojo laiko veik visai be pasekmių.

Bet štai praeitais metais pasiseka surasti naujas hormonas pavadintas Kortizonu, kuris gal ir bus tuo šviesiu spinduliu paliuosuojančiu žmoniją ant visados nuo baimės ir kančių šios taip žiaurios ligos, nuo kurios niekas nėra liuosas, nes ja serga maži ir suaugę, biedni ir turtuoliai.

Čia šiuo tarpu reikalinga pastaba ir pasarga. Šiuo momentu kol kas dar nėra galimybės pagaminti užtektiname kiekyje, kad sergančius aptarnauti. Taipgi dar jis nėra ištyrtas užtektinai plačiai, kad galutinai patikrinus jo vertybę. Dar reikės truputį palaukti. Vienok ir šiandien jau matoma daug vilties. Kuomet kad ir labai nedrąsiai spindulys prasimuša pro juodus debesis, tai galima net drąsiai tikėtis, jog netrukus ir visa saulė pasiradys savo pilname skaistume.

Žinoma tik laikas ir tolimesni tyrimai visiškai atidengs uždangą. Jei viltis išsipildys nugalėti šias dvi ligas, tai 1949 metai pasiliks tuo didžiuliu paminklu sunkioje kovoje prieš ligas.

Dar kol kas pasilieka širdies nusidėvėjimo, kraujagyslių sukietėjimo, aukšto kraujo spaudimo ir to piktojo vėžio ligas nenugalėti. Bet ir čia progresas eina sparčiai. O kas šiandien dristų paneigti, kad gal už metų, kitų ir šios didžiulės ligos atsidurs istorijos lapuose? Kas šiandien neįmanoma, o žiurėk, rytoj jau įvykęs faktas, nes medicinos spartus žengimas pirmyn visai nenumato nenugalimų sunkumų.

So. Boston, Mass.

SLA 308 ir 328 Kuopų Iškyla Sandaros Svetainėje

Rugsėjo mėn. 23 dieną, sekmadienį, kaip buvo numatyta turėjo įvykti abiejų S. L. A. kuopų narių bendras išvažiavimas, tikslu praleisti šeiminiškai bendrai sekmadienį miške gerame ore grybaujant. Esant tą dieną lietingam orui nebuvo galima išvažiuoti.

Nenuilstamos, sumanios visų narių mylimos SLA organizatorės p. Tumavičienės buvo suorganizuotos grybų vaišės Sandaros svetainėje, So. Bostone. Ponia M. Tumavičienė iš anksčiau savo surinktų grybų atsargų visus SLA narius gardžiai pavaišino grybais. Taipgi jaukioje nuotaikoje buvo linksmai praleistas sekmadienis savų narių tarpe.

Pageidautina daugiau tokių bendrų šeiminiškų parengimų savo SLA kuopos nariams rengti.

Dalyvavęs.

Brockton, Mass.

SLA Kuopos Susirinkimas

Susivienijimo 17 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalių mėn. 9 dieną, priprastu laiku ir priprastoje vietoje. Visi nariai ir visos narės butinai dalyvaukite susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Vasaros šiltas oras ir atostogos jau praėjo, tai turime sueiti ir apkalbėti tuos reikalus, kurie užsilikę nuo vasaros. Taipgi turėsime išrinkti delegatus į Susivienijimo antro apskričio suvažiavimą, kuris įvyks spalių 28 dieną, Worcester, Mass.

Taigi nei vienas nepraleiskite šio susirinkimo ir visi jame dalyvaukite, aptarkite užsivilkusius reikalus ir padarykite naujų nutarimų rudens ir žiemos veiklai. Ateidami atsiveskite kandidatų prirašyti prie kuopos, nes dabar eina vajus narių gavimui, tai turime visi padirbėti ir padidinti kuopų nariais šio vajaus metu.

M. Jurgeliunienė,
SLA 17 kuopos sekr.

Wilkes Barre, Pa.

SLA 115 Kuopos Nariams

Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių 14 dieną, Lenkų Veteranų name, 287 E. Market Street, prasidės 1:30 valandą po pietų. Kadangi pirmiau buvo pakeistas susirinkimų laikas, susirinkimus laikyti 3 valandą po pietų, pasirodė nėra praktiška, nariai nori, kad susirinkimai butų laikomi 1:30 valandą.

Nariai kviečiami į susirinkimą atsilankyti, nes bus svarstoma ateinančios žiemos veikla.

Kaip žinote, yra išsiuntinėta nariams laimėjimo knygelės. Nariai yra prašomi tas knygeles išparduoti arba savo šeimoms išrašyti ir sugrąžinti kuopai po vieną dolerį už knygelę. Už tikietų knygeles pinigai eis į mirusių narių gėlių fondą. Kuris narys nesugrąžins dolerio, — jam mirus, kuopa nepirks gėlių vainiko. Kaip žinote nariai miršta, tat reikalinga papildyti kuopos iždą. Todėl ir kviečiame narius į talką.

SLA 115 Kps. Valdyba.

Susivienijimo Kuopų PARENGIMAI

East Chicago, Ind. — SLA 185 kuopos balius— šokiai su visokiais pamarginimais įvyks sekmadienio vakare, spalio 7 dieną, kuopos svetainėje, 3901 Alder St., Indiana Harbor, Ind. Rengėjai kviečia jaunus ir senus dalyvauti.

—o—

Chicago, Ill. — Susivienijimo 260 kuopa ruošia gražų vakarėlį sekmadienį, šių metų spalio 7 dieną, Friendly Hall, 2548 West 69-th Street. Rengėjai prašo dalyvauti ir sako, kad tai bus tikrai įdomus pobuvis liuoslaikio praleidimui.

—o—

Chicago, Ill. — SLA 208 moterų kuopos linksmas kortų ir kauliukų vakaras įvyks antradienį, spalio 9 dieną, Dariaus-Girėno svetainėje. Pradžia 7:30 valandą vakare.

—o—

Chicago, Ill. — Susivienijimo 134 ir 322 kuopos bendromis jėgomis ruošia gražų parengimą sekmadienį, šių metų lapkričio 4 dieną, visiems gerai žinomoje Sokolų svetainėje. Rengėjai prašo bilietus įsigyti iš anksto ir dalyvauti parengime.

—o—

Brooklyn, N. Y. — SLA 38 kuopos metinė vakarienė įvyks lapkričio mėn. 10 dieną, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, 280 Union Avenue, Brooklyne. Pradžia 7 valandą vakare. Norintieji dalyvauti įsigykite bilietus iš anksto.

—o—

South Milwaukee, Wis. — Susivienijimo dešimto apskričio suvažiavimo proga, Susivienijimo 133 kuopa rengia linksmą vakarą sekmadienį, lapkričio mėn. 11 dieną, Pliška Hall, 1804 — 15-th Avenuo ir Manitoba Street. Rengėjai kviečia dalyvauti ir linksmai praleisti sekmadienio vakarą.

Lietuviai biznieriai ir profesionalai garsinkitės Tėvynėje.

DVIGUBAS POETO PRANO VAIČAIČIO JUBILIEJUS

Žymiam atgimimo poetui — patriotiniai visuomeniniais motyvais ypatingai mėgiamų poezijos kurinių autoriui Pranui Vaičaičiui šiemet sukanka septynios dešimts metų nuo gimimo ir penkiosdešimts metų nuo jo mirties. Kaip žinia, Pranas Vaičaitis gimė 1876 metais vasario 10 dieną, o mirė 1901 metų rugsėjo 31 dieną.

Šios sukaktuvės privalo buti paminėtos musų visuomenėje jau todėl, kad Prano Vaičaičio kuryba šiandien įgauna ypatingos reikšmės lietuvių tautos gyvenime.

Pranas Vaičaitis — patriotinės poezijos kurėjas grįžtamai daro įtakos musų gyvenime.

Prano Vaičaičio poezija buvo skirta Lietuvos vargstančiam žmogui. Poetas giliai atjautė svetimųjų priespaudą ir griežtais žodžiais smerkė tais laikais viešpatavusią nelygybę.

Pranas Vaičaitis labiausia buvo mėgiamas pačiu buiniuoju Lietuvos atgimimo laikotarpiu, butent tarp 1901-1914 metų. Tais laikais vykdavo slapti lietuvių parengimai kaimuose, kuriuos persekiodavo rusų valdžia. Ir tuos parengimuos buvo neapsieinama be Prano Vaičaičio kurinių deklamacijos. Tie kuriniai uždegdavo klausytojus, pasckadindavo kovai su rusų valdžia.

Vaičaitis puikiai žinojo Lietuvos žmonių nuotaikas ir mokėjo prabilti į juos reikalingiausiais žodžiais.

Savo subrendimo negausiais metais, kada poetas daugiausia kurė, dėl tų laikų sąlygų jis negalėjo gyventi Lietuvoje. Baigęs gimnaziją Lietuvoje, jis išvyko aukštojo mokslo eiti į Rusiją. Ten gyvendamas tarp svetimųjų persiėmė didele Lietuvos gamtos ir jos žmonių meile. Poetui ypatingoje šviesoje atrodo viskas, kas dedasi jam tolimoje Lietuvoje. Dideliu dvasios pakilimu poetas aprašo ir tą vaizdą, kuris stovėjo prieš jo akis:

Yra šalis kur upės teka
Linksmai tarp girių užiančių
Ir meiliai tarpu savęs šneka
Prie giesmininkų vieversių.

Poetas Pranas Vaičaitis

Gamta susižavėjęs poetas ir toliau vaizduotų numylėto krašto grožį. Bet Vaičaitis neužmiršta, savo pagrindinio tikslo— apdainuoti tikrąją nepagražintąją Lietuvą. Todėl greta meilaus poeto širdžiai Lietuvos vaizdo čia pat atsiranda ir kitas paveikslas, kuris mus nukelia į tų laikų Lietuvą. Poetas sako:

Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas parėdas marškonis
Apdengia sanarius visų...

Taip, tokia Vaičaičio akyse Lietuva anais laikais buvo. Graži praeitis, puiki tų dienų gamta ir greta to Lietuvos darbo žmogaus vargas ir svetimųjų priespauda. Vaičaitis savo vaidentuvėje girdi kaip "gieda lietuviai varguoliai", jį žavi aplinka—

Atmenu kai vakaras šiltas
Po vasaros kaitrios dienos
Ir oras ramumu išpiltas
Nenoroms traukia prie dainos.
-- -- -- -- -- -- -- -- -- -- --
Senai jau paukščiai medžiuos snaudžia...
Bet pats užmigti negaliu,
Kaip upės vandens mintys teka,
Idėjos reiškjasi galvoj

Gamta su tavim rodos šneka:
"Gražu, gražu mųs Lietuvoj"...

Ir šiandien retai sutinkame tokio gilaus jausmo pavyzdį, kokį pareiškia čia cituojamo eilėraščio pabaigoje Pranas Vaičaitis:

O tėviškė! koks mielas kraštas
Kurio taip netekau umai, —
To neišreikš nė vienas raštas,
Tą pasakys vieni jausmai...

Kaip gi artimi šie poeto žodžiai kiekvienam šių dienų lietuviui, kuris lygiai yra pasiilgęs savo numylėtos Lietuvos. Vaičaičio kuryba dėl tos priežasties nenustojo savo reikšmės ir šiandieniniam lietuviui. Nors jo lirinis talentas ir šiaip poezijos mylėtojus žavi, ir neleidžia užmiršti jo eleginio pobudžio kurinių.

Pranas Vaičaitis mirė turėdamas vos dvidešimts penketą metų. Jo jauna kuryba tačiau pasižymi palyginti tobula forma ir minčių gilumu. Vaičaičiui nebuvo iš ko imti pavyzdį lietuvių tarpe. Jam gal but šiokios tokios įtakos turėjo kitų tautų pasižymėję poetai, pirmoje eilėje rusai, o jų tarpe daugiausia Lermontovas. Bet Vaičaitis reiškėsi originaliai, jo kuryboje nėra žymesnių sekimo pavyzdžių.

Istoriniais motyvais parašyti eilėraščiai Vaičaičiui ypatingai pavykdavo, nes jis turėjo stiprią vedamąją mintį ir pakankamai gausias ir darnias priemones savo mintims reikšti. Bet poeto nuotaikos dažnai keisdavovi. Gal čia turėjo reikšmės jo dažnokas negalavimas ir sunkus besiartinančios mirties nujautimas. Kada poetas jaučiasi geriau, jis išblaško savo sunkiasias mintis kurdamas nerupestingo humoro eilėraščius, kur pajuokiamos žmonių silpnybės ir piešiami buities vaizdai.

Bet liriniuos dalykėliuos Vaičaitis nenuslepia savo nuotaikų. Čia jo kuryba sudaro biografams daug medžiagos. Poetas kreipiasi į lakstingalą, tą gražųjį, anot jo, paukštelį, ir prašo ją nuskristi į gimtąjį namelį... Poetas vaizduojas, kad jo motina sunaus laukia: "Tenai mamelė sengalvėlė vaitoja manęs laukdama"... Juodos mintys kankina poetą ir kada jis lakstingalą prašo mamelei pranešti: "Sakyk, sulauksi tuoj sunelio, laiminga busi ir linksma"..., — tai greičiausia jis pats save ramina pasiilgdamas tėviškės ir saviškių ir svajodamas greitai juos pamatyti. Ir visoje Vaičaičio poezijoje nuolatinė gaida — tėvynės pasiilgimas.

Pranas Vaičaitis, greičiausia, nujausdamas musų kaimo skaitytojo norą, ką nors lengvesnio pasiskaityti, retkarčiais parašydavo, kaip jau minėta visai nerupestingos nuotaikos kurinėlių, kuriuos prieš pirmąjį karą kaimo ruošiamuos parengimuos buvo mėgstama deklamuoti. Prie tokių jo kurinių tenka priskirti tais laikais mėgiamą eilėraštį — Neveski vaikine, neveski pačios, neteksi vaikine liuosybės šaldžios... Arba, kad ir tą girtuoklio dainą, kur poetas pasakoja apie berną, kurs giriasi,—

O aš bernas ąžuolinis
Turiu butelį degtinės...

Retas kas be šypsenos išsilaikydavo skaitydamas ar klausydamas tokių šio "berno ąžuolinio" pageidavimų:

O kad Nemunas garbingas
Butų šiandien išmintingas,
Kad ant musų susimiltų
Savo vandenis išpiltų,
O degtinė įsilietų —
Viena degtine tekėtų...

Tai jaunuoliškas linksmas upas ir jaunuoliškas troškimas pralinksminti tuos, apie kurių vargą ir rupesčius poetas taip dažnai rašydavo.

Bet panašios nuotaikos poetą tik retkarčiais aplanko. Jauną poetą kankinusi liga vis dažniau priverčia jį nusiminti:

Jau pajėgos mažinas, vystu, kaip lapas,
Jau protas leinesnis, šaltesnė širdis...

Poetas jau aiškiai nujaučia savo liudną likimą:

Ir greitai slogins mane amžinas kapas,
Ir plaus mane užmaršos greitai vilnis...

Taip, poetas atspėjo savo likimą, netrukus "prislėgė jį amžinas kapas", bet paskutinis poeto beviltiškas spėjimas, kad "plaus užmaršos greitai vilnis" — neišsipildė. Poetas ir šiandien tebėra gyvas savo krašte ir visur, kur tik plaka lietuviška širdis.

Skaudu šiandien mums skaityti Prano Vaičaičio tokį nuoširdų ir liudną klausimą:

Bet geisčiau žinoti labai aš širdingai,
Ar bus nors toliau tau, tėvyne, geriau?
Kada, o brangiausia, tu busi laiminga?
Kada gi kvėpuoti galėsi lengviau?

Tą patį klausimą ir šiandien mes kartojame ir atsakymo nerandame...

VALIUTĖS VILTIS

(Iš "Lietuviai Svetur")

Kai aš jauna augau tėvynėje savo,
Kas rytas mamytė kasas man šukavo;
Žaliavo laukeliai,
Šlamėjo berželiai,
Žydėjo darželiai —
Viliojo berneliai
Mane mergužėlę,
Vienturtę dukrelę.

Kai aš jauna augau tėvynėje savo,
Pulkais ir pulkeliais jaunimas dainavo;
Vėlai vakarėlį,
Aš laisčiau darželį —
Kožnam bijunėlį
Mačiau bernužėlį...
Ak, linksma man buvo
Mylėti Lietuvą...

Dabar aš vienutė svetur beklejoju —
Kasdien Lietuvą širdyje nešioju...
Ir man vis vaidinas —
Žalieji laukeliai,
Baltieji berželiai,
Žieduoti darželiai,
Jaunieji berneliai,
Bėrieji žirgeliai —
Tėvynės žvaigždynas....
Ir jai pranašauja
Atogimį naują...

NADAS RASTENIS.

Sofija Ambrazevičienė

NEPTUNO GLĖBY

Veltui mus į Lietuvą vėjas pučia, laivas plaukia nuo tėvynės vis toliau, ir už jurų, pagaliau.

Perėję visas išvažiavimo į Ameriką perturbacijas ir tris savaites atsėdėję lagery Bremeno priemiesty Vegesack, sausio septintą dieną turėjom sėsti į laivą. Sausio šeštą vakare, grįždama į savo laikiną buveinę, pamačiau, kad aikštėje eglaitės šakos, kurios buvo papuoštos elektrinėm žvakutėm, taip linguoja nuo vėjo, kad, rodos, tuojau ir visa eglaitė nuvirs. Jeigu čia taip, pamaniau sau, tai kas gi bus juroje? Negalėlau visai įsivaizdinti, kaip bus, nes iki šiol, nemačiau nei juros, nei laivo, jei neskaityt mažų garlaivėlių, kursavusių Nemunu, kuriais aš bijodavau važiuot, na o kaipgi bus dabar? Iš baimės jau keletą naktų negalėjau miegot ir, besiartinant išvažiavimo dienai, mano baimė augo. Buvo ir daugiau tokių "bukštaujančių" ne tik moterų, bet ir vyrų. Visi bailiai, suėję į krūvą, dalinosi savo sanprotavimais ir dar daugiau viens kitam įvarydavo baimės.

— Ir kam mes važiavom,— kalbėjo, argi negalima buvo taip ir toliau gyventi? Turėjom pastogę, nors ir nesočiausia valgėm, bet — alkani nebuvom, tai ko gi dar reikėjo? Dabar rizikuojam savo gyvybę. Juk laivas gali ir nuskęsti, ir užsidegti, ir ant ledo kalno užplaukti. Visi atsimena, kas atsitiko Titanikui! Pagaliau, galima laive ir numirti... Tada, suvyniotas į audeklą, tu pasidarysi panašus į morką, prie kojų tau pririš akmenį, išneš ant lentos ant dėnio, susirinks keleiviai, ateis kunigas, palaimins, pasimels ir nuo lentos šast į jurą! Amžiną atilsį juros dugne... O ten prarys tave ryklys, o jei ne — vėžys įsisiurbs į kuną... Et, argi reikėjo!...

Vien kitas butų grįžęs ir atgal, jei turėtų kelionei pinigų. Na, bet nėr kas daryt! Kas įvyko dabar pakeist negalima ir išvažiavimo laikas artinosi mirties neišvengimu.

Išvažiavimo išvakarėse mums buvo įsakyta atsikelti ketvirtą valandą ryto. Atsikėlėm. Apžiurėjom, ar gerai sudėti ir surišti daiktai ir ėjom valgyt pusryčių. Patarnaujančios vokietaitės buvo dar užsimiegojusios ir piktai stumdė indus. Išvažiuojantieji joms nenaujiena, juos mato kasdien. Pavalgę turėjom nueiti su daiktais prie bagažo patalpos ir ten laukt sunkvežimių, kurie mus nuvež į Vegesacko geležinkelio stotį, iš kur turėjom vyks į Bremenhaven. Teko pastovėt šaltyje apie valandą, kol visi buvo susodinti ir sutvarkyti, nes transportas buvo nemažas, viso — 1,300 žmonių. Stoty mųs laukė labai ilgas traukinys. Jis buvo nekurentas, bet aš to nejaučiau, nes visos mano mintys buvo užimtos laivu ir jura trisdešims kilometrų, kaip bemanant, prabėgo ir mes jau buvom Bremenhavene. Traukinys privažiavo prie paties juros kranto. Išlipusi pamačiau tai, ko aš mirtinai bijojau: jurą ir laivą.

Tuo metu jura nebuvo pikta ir lengvai alsavo. Gelsvai drumstos bangos ritmiškai užė, varė viena kitą ir palengva ritosi į krantą. Vandens galo ir krašto nebuvo matyti. Horizonte pilkas dangus susiliejo su tokia pat jura ir viskas atrodė ramu ir naturalu. Kur nors, už tų bangu, yra išsvajotas kraštas — AMERIKA, į kurį reikia patekti, butinai patekti, o ten — jau nebus nei baimės, nei karo, nei vargo ir pinigai kris, kaip mana, iš dangaus.

Netoli kranto stovėjo didokas laivas, jo spalva buvo švesiai pilka, trys dideli nevienodo aukštumo kampai kilo į viršų, o priekinėje dalyje, ryškiai raudonom raidėm, buvo parašyta: "General Sturgis". Laivo šone buvo pakabinta daug storų virvių ir gelbėjimo ratų, o viršuje gulėjo valtys.

— Kur gi toks laivas gali paskęst, naiviai maniau, ir mano baimė mažėjo.

Prieplaukoj daugiau jokių laivų nebuvo matyt. Tuščia jura, tušti krantai ir nebuvo jokių ženklų, kad čia garsus Vokietijos Bremenhaven, — durys į jurą ir į kitą kontinentą.

Ant kranto stovėjo, gražioj uniformoj, keletas augalotų jurininkų. Jie ramiai žiurėjo į dipukus, kurie, nutiestais nuo kranto laipteliais, lipo į laivą. Visi ėjo nuleidę galvas ir susikaupę. Štai atėjo ir mano eilė žengt į laivą. Imu į rankas po rišulį ir einu. Pro laiptelius, apačioj, matosi gelsvas juros vanduo. Prie įėjimo į laivą stovi tvarkdariai. Kiekvienam iš anksto paskirta vieta ir tvarkdariai nuveda kur reikia.

Laive labai švaru. Viskas nudažyta balta spalvą ir blizga. Aš patekau, viduryje laivo, į pirmą aukštą. Kabina graži ir jauki. Baltiniai švarųs, kaip sniegas. Be manęs, kabinoj dar yra žydė ir jos du vaikai, jų pavardė gan juokinga — Baronka. Mes pradedam kalbėtis ir džiaugiamės, kad taip gražiai važiuojam. Mano baimė dingsta be pėdsako.

Kur yra nors vienas žydas, ten jau atsiras ir daugiau. Taip buvo ir čia: jų priėjo pilna kabina.

Ramiai sėdžiu tarp gargaliuojančių žydų ir laukiu išplaukimo momento, kurį noriu stebėti. Staiga man grįžta mintis: ką gi aš darau? Nors paskutinis momentas, bet dar nevėlu. Traukinys dar stovi, galiu išlipt ir grįžt atgal į Bremeną, o iš ten — į Muncheną. Bet kas gi mane vež? Juk turiu tik vieną markę, kurią imu, jei nuvažiuosiu, į Ameriką atminimui. Ne, jau viskas baigta! Ir mane apima siaubas.

(Bus daugiau)

Kas iš Tikro Darosi už Geležinės Uždangos?

Be didžiųjų spaudos organų, į šį klausimą duoti atsakymą stengiasi taip pat visa eilė vokiečių, lenkų ir ir ukrainiečių laikraščių. "Ost-West-Kurier", plačiai perdavęs JAV užs. reikalų ministerijos paskelbtą oficialį komunikatą apie Lietuvą ir savo No. 28 plačiai apžvelgęs partizanų kovas Lietuvoje No. 30 pažymi, jog tikras dalykas, kad tiek Pabaltijo valstybėse, ypač Lietuvoj, tiek Čekoslovakijoje ir Vengrijoje jau visu smarkumu reiškiasi protestas prieš darbo žmonių gerovės pablogėjimą. Nepasitenkinimas Sovietais didėja už visos geležinės uždangos, o pasyvus pasipriešinimas visame Pabalty įgauna vis aštresnes formas. Latvijoj, Lenkijoj ir Čekoslovakijoj komunistų partija įsakė imtis drastiškų priemonių prieš visus "nerimo kėlėjus". Vengrijoj ir Rumunijoj Jugoslavijos pasienis brutališkiausiai "išvalomas nuo nepatikimų elementų". Rumunijoj Banato provinciją užima Sovietų kariai. Visose satelitinėse valstybėse armija ir policija paskubintu tempu pervedama tiesioginei Sovietų karių vadovybei.

Laikraštis ypač daug dėmesio skiria prieš Rokosowskį Varšuvoj įvykdytam atentatui. Jugoslavai yra apie jį gavę visai tikslių žinių, kurios yra visai priešingos Varšuvos spaudos tvirtinimams, kad Rokosowskis po to, kai prieš jį buvęs įvykdytas tariamasis atentatas, dalyvavo net pokylyje. Tačiau jugoslavai tvirtina, kad keliems čekams ir lenkams pavyko Varšuvoje prasiskverbti į Belvederio rumus, kur jie surišo sargą, o paskum pro durų plyšį paleido į Rokosowskio pirmininkaujamą konferenciją visą eilę šuvių. Du štabo karininkai buvo nušauti vietoj, o pats Rokosowskis sužeistas į plaučius. Tačiau šiame atentatininkams pavykę pasprukti nepagautiems. Tada jų medžioklė buvo pradėta visoj Lenkijoj ir Čekoslovakijoj. Prahoj buvo suimtas komunistų partijos sekr. Jantokas, į Varšuvą pasiųstas MVD gen. Wazkinas, kuris tuoj ėmėsi valyti lenkų kariuomenę. Pirmąja jo auka krito armijos personalio skyriaus vedėjas Zikzowskis. Be marš. Rokosowskio, dabar lenkų armijai vadovauja rusų gen. Paplowskis, aviacijai — Romeyko, o galiausiai ir lenkų karo laivyno vadas adm. Vl. Steyris pakeistas Sovietų kontradm. Szelagowskiu. Taip pat susovietinami ir puskarininkiai. Sov. nori per vad. "iš darbo žmonių kilusių karininkų" akademijos išsiauginti 15,000 tos rušies "karininkų", kurie su laiku turės pakeisti visus likusius senuosius lenkų karininkus. Šiuo metu lenkų armija yra viena iš stipriausių visuose sat. kraštuose ir turi 500,000 karių, o karo metu dar gali buti padidinta 700,000.

Elta.

Pasaulio Liberalai už Lietuvos Juo Greitesnį Išlaisvinimą

Pasaulio liberalų internacionalas, kurio centras yra Londone, atskiroj leidinių serijoj pirmuoju numeriu išleido brošiurą, pavadintą "Už geležinės uždangos", kurioj įdėta jų pirmojo sekretoriaus lietuvio prof. St. Žymanto informacija apie "Pabaltijo tragediją" ir bolševikinimą musų krašte. Jame ypačiai akcentuojama daugelio negirdomis praleista ištrauka iš vad. "liaudies seimo" 1940 m. liepos mėn. priimto nutarimo, kad "dabar liaudis, padedama galingos raudonosios armijos... įkurė savo krašte vienintelę tikrą tvarką — sovietinę sistemą". Ir tik tada, kai panašiu pavyzdžiu panaši "tikra tvarka" — su raud. armijos pagalba buvo įvesta Lenkijoj, Rumunijoj, Vengrijoj, Bulgarijoj, Čekoslovakijoj, — tik tada pasaulis pradėjo suvokti, ką tat iš tikro turi reikšti. Toliau autorius, pacitavęs prez. Roosevelto žodžius, kad "Lietuvos nepriklausomybė yra tik laikinai suspenduota. Bet ateis laikas, ir Lietuva vėl bus laisva. Tat įvyks daug greičiau nei jųs manote", pažymi, kad šie trys kraštai laukia, kada tas Roosevelto pažadas bus įvykdytas. Tuo metu, kai Stalinas 1943 m. per spalio revoliucijos 26 metines prabilo apie Pabaltijo valstybių "išlaisvinimą", visų tų 3 kraštų vyr. rezistencijos organizacijos paskelbė į civilizuotąjį pasaulį atsišaukimą, kad ateitų jiems į pagalbą bekovojant už savo kraštų gyvybę. Deja, tas atsišaukimas liko be atsakymo. Tik vienoj Lietuvoj už savo krašto laisvę iš 3 milijonų gyventojų 1944—47 m. 25,000 laisvės kovotojų paguldė savo galvas. Toji kova eina ir toliau, ir lietuviai nė nemano pasiduoti. Ir — jų bus pergalė, kaip kad ta pergalė atėjo — pažymima baigiamojoj citatoj iš pogrindžio spaudos pasiekusios Vakarus — kadaise Romoj per Kalizėjaus laukus.

E.

Renkama Išsami Informacija Apie Lietuvius Vokietijoje

Balfo įgaliotiniai Vokietijoje pradėjo intensyvų ir išsamų pasiliekančių Vokietijoje lietuvių tremtinių surašinėjimą, kuris gali užsitęsti du ar tris mėnesius. Tam tikslui atspausdinti surašymo lapai, kurie jau išdalinti ir tremtinių įšpildomi. Iš surinktų žinių bus galima spręsti kiek lietuvių tikrai Vokietijoje pasiliks ir kokia jiems bus reikalinga ateityje parama ir pagalba.

Saulinė Sistema

Saulė, kuri kaitina musų žemę, augina augmenis palaikymui žmonijos bei visą gyvių karaliją yra saulė, kuri yra vyriausiu valdovu ant žemės. Jeigu ne saulė, tai augmenų ir gyvių karalija nebutų gimusi.

Saulės atsiradimas skaičiuojama ne tik bilijonais, trilijonais, bet ir kvartelijonais metų, kuri yra pirmasis dangaus kunas. Po saulės susitvėrė žemė ir mėnulis. Saulė susitvėrusi mažai ką reiškė, nes jos spinduliai ėjo per erdves ir nieko nepriėjo — nieks jiems neatsiliepė. Kuomet susitvėrė žemė ir mėnulis, tai tie trys dangaus kunai pradėjo rodyti vienas kitam savo egzistenciją.

Atsiradus gyvybei ant žemės ir išsivysčius žmonių rušiai bei einant prie civilizacijos tautoms, kai kurios tautos pavadino saulę dievu. Babijoniečiai, bestatydami aukštus bokštus dangaus dievams, viršutinį prirengdavo dievui saulei ir ten sudėdavo apieras už palaikymą tvarkos ant žemės.

Kilus tautų nesusipratimams, prasidėjo ir karai. Išsidirbus žmonių nuomonei apie pomirtinį gyvenimą žmonės manė, kad dievas saulė yra tas didysis dangaus milžinas, kuris kariauja su tautos priešu dienomis ir vakarais, bet jos nepergalėjo ir ji dar šviesesnė ir dailesnė prisikėlė.

J. V. Klastaitis.

Budami SLA nariais netik apdraudžiame savo gyvybę ir sveikatą, bet kartų esame ir lietuvybės palaikytojai išeivijoje.

Amerikos Lietuvių Veikla

SLA Pildomosios Tarybos Suvažiavimas

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimas prasidėjo antradienį, spalių mėn. 2 dieną, centrinio namo patalpose. Dalyvauja visi tarybos nariai: prezidentas adv. Wm. F. Laukaitis, vice prezidentas P. P. Dargis, sekretorius dr. M. J. Vinikas, iždininkas adv. K. P. Gugis, iždo globėjai E. Mikužiutė ir J. Maceina, ir daktaras kvotėjas dr. S. Biežis.

Kadangi yra daug svarbių reikalų aptarimui ir išsprendimui, tai, greičiausia, suvažiavimas tęsis visą savaitę, ligi visi suvažiavimui priruošti darbai bus apsvarstyti ir išspręsti organizacijos naudai.

Apie suvažiavime padarytus svarbesniuosius nutarimus pranešime sekančios savaitės Tėvynėje.

New York, N. Y.

LINKĖJIMAI IŠ MISSOURI VALSTIJOS

Motiejus J. Vokietaitis, įžymus Susivienijimo ir visuomenės veikėjas, iš New Haven, Conn., nuvykęs į St. Louis, Missouri, prisiuntė linkėjimus Tėvynės redaktoriui. Jis tarp kitko rašo:

"Labų dienų iš tolimos Missouri valstijos. Trumpam laikui apisitojau St. Louis, Mo. mieste, o už poros dienų skrisiu į St. Joseph miestą. Labų dienų visam Susivienijimo Centro štabui".

Algirtas Brazis Metropolitan Operoje

Chicagietis dainininkas Algirdas Brazis, kuris praeitą pavasarį gerai pasirodė Carnegie Hall New Yorke, priimtas į garsiąją Metropolitan Operą. Pirmiau toje operoje kelis metus buvo Anna Kaskas, vėliau Polyna Stoškas, o dabar jon pateko Algirdas Bražis, įžymus ir visų — lietuvių ir kikataučių mylimas dainininkas.

Brazis pateko Metropolitan Operon ne kokiais politiškais tikslai, bet savo stipriu ir išvintu balsu, teisėjų nuosprendžiu. Kontesto metu, kuris vyko operos scenoje, musų tautietis Algirdas Brazis sudainavo kelias dainas įvairiomis kalbomis. Jam baigus dainuoti, teisėjai išnešė nuosprendį, pripažindami jį tinkamu Metropolitan Operon. Daugeliui dainininkų, norinčių patekti minėton operon, kelis kartus prisieina laikyti dainavimo kvotimus ir mažas skaitčius juos išlaiko, tačiau Algirdui Braziui iš pirmo karto pavyko juos išlaikyti ir patekti į garsiąją operą.

Amerikos lietuviai gali didžiuotis turėdami savo tautietį toje garbingoje vietoje. Aš linkiu geriausio pasisekimo broliui Braziui. **Muzikas.**

Brooklyn, N. Y.

Tremtiniams Vajui Koncertas Spalio 7 Dieną

Didžiojo New Yorko tremtinių šalpos savaitė baigiama didžiuliu koncertu spalio 7 d. Pradžia 4 val. po pietų.

Programoj dalyvauti Vajaus komiteto pakviesti lietuviai meninkai sutiko savo talentais prisidėti pagelbėti bendram darbui — paremti Vokietijoje likusiems lietuviams, ypač seneliams, ligoniams, našlėms.

Kauno ir Vilniaus operų solistė Felicija Pupėnaitė-Vasiliauskienė padainuos gražių lietuvių liaudies dainelių ir operos arijų. Pupėnaitė yra mokiusis Kygoj ir Kaune. Vokietijoj koncertavo lietuvių stovyklose ir kitataučiams.

Artistei Pupėnaitei akompanuos Aleksas Mrozinskas, brooklyniečiams jau pažįstamas lietuvių akompanatorius. Lietuvoje jis buvo valstybinio radijo akompanatorius, ir dainininkų mėgiamiausias pianu palydovas.

Dramos aktorė Asė Dauguvietytė koncerte deklamuos rašytojos Nelės Mazelaitės kurybą. Dauguvietytė aktoriauti pradėjo Šiauliuose, o prieš išvykdama iš Lietuvos ji vaidino Kauno jaunimo dramos teatre. Vokietijoje, drauge su kitais dramos aktoriais, dirbo Augsburgo teatre.

Brooklyno Operetės choras atliks didžiąją programos dalį. Šiuo metu choras auga savo nariais ir repertuaro turtingumu bei jo atlikimu. Chorą diriguoja Mykolas Liuberskis, buvęs Lietuvoje eilės chorų vedėju, tarp jų ir Perkuno choro dirigentas. Vokietijoje vadovavo Aušrinės chorui.

Po koncerto šokiams gros Adomo Jezavito orkestras, pavasarį minės 20 m. kai groja lietuvių pramogose.

Koncerte bus žymių svečių, kurių tarpe ir tik iš Europos atvykęs vysk. V. Brizgys. Jis amerikiečiams perduos Europoje likusiųjų lietuvių sveikinimus.

Šis koncertas yra pirmasis po vasaros atostogų ir tremtinių vajaus užbaigimo proga, tikimasi, kad svečiai gausiai pripildys salę, kurioj gali sutilpti per 2,000 asmenų. Koncertas vyks Lost Battalion salėje, 93-29 Queens Blvd., Elmhurst, L. I., N. Y.

Kviečia Rengėjai.

Newark, N. J.

Atžymėjo Šešių Metų Vedybinę Sukaktį

Užpraeitą sekmadienį, rugsėjo mėn. 23 dieną, Birutė Jezavitienė, Susivienijimo narė su savo vyru Adomu, atžymėjo šešių metų vedybinę sukaktį. Ponas Jezavitas plačiai žinomas visoje New Yorko apylinkėje kaip gabus orkestro vedėjas, kuris groja beveik kiekviename didesniame parengime, o jo žmona Birutė yra patriotinga lietuvaitė, dalyvauja įvairiuose lietuvių parengimuose ir sulig išgalės prisideda savo darbu.

Linkiu ponams Jezavitams dar daug vedybinių sukakčių sulaukti ir jas atžymėti.

Draugas.

Cleveland, Ohio

Studija Imasi Darbo

Režisoriaus Vl. Braziulio dramos studija po vasaros atostogų imasi vėl darbo. Šiais metais dramos studijos klausytojų skaičius kiek padidėjo ir sutvirtėjo. Prie dramos studijos prisijungė ir buvęs Vilniaus dramos aktorius Ignas Gatautis, kuris dramos studijoje ne tik vaidins, bet ir ne kuriuos dalykus dėstys. Ig. Gataučio įstojimas į dramos studiją bus didelis ramstis vadovui Vl. Braziuliui.

Artimiausioje ateityje dramos studija žada pakartoti praeitais metais statytą Lietuvių Salėje Vyt. Alanto komediją "Buchalterijos Klaidą", o kiek vėliau numato suvaidinti A. Gustaičio 1 veiksmo komediją "Šilkiniai Pančiai". Gi kitais metais studijos naudai, žada imtis ir draminių veikalų.

Reikia tikėtis, kad busimam SLA seimui Clevelande rež. Vl. Braziulio dramos studija ką nors taip pat paruoš. Studijos vadovui ir klausytojams linkime kuo geriausios sekmės. **K. K.**

So. Boston, Mass.

Adv. Šhallna Sugrįžo iš Seimo

Adv. A. O. Shallna ką tik sugrįžo iš Kiwanis Internationas seimo, kuriame dalyvavo šešių Naujosios Anglijos valstijų atstovai. Seimas buvo Poland Springs, Maine. Jis buvo delegatu iš Bostono.

Pastaruoju laiku adv. A. O. Shallna buvo išrinktas sekretorium Middlesex County Bar Association, kuris yra didžiausiu apskričiu Mass. valstijoje. Apart to, per kelis metus (vėl perrinktas) yra nariu Committee on Unlawful Practice of the Law of the Boston Bar Association.

Imigracijos reikalais, Baltijos tremtiniai randa legališką užtarėją Lietuvos Garbės Konsulate.

Springfield, Ill.

Iš BALF Skyriaus Veiklos

Balfo 84 skyriaus valdyba nuo šių metų rugsėjo mėn. 15 dienos iki spalių mėn. 15 dienos savo kolonijoje skelbia drabužių vajų, tikslu paremti dar esančių 9,000 lietuvių tremtinų Vokietijoje.

Valdyba prašo visų gerasirdžių lietuvių peržiurėti savo spintas ir tinkamus dėvėti atliekamus drabužius paaukoti Balfui.

Drabužius prašome sunešti į šv. Vincento ir Pauliaus parapijos svetainę, kuri bus atidaryta visą laiką.

Negalintieji drabužius pristatyti į svetainę dėl didesnio svorio ar laiko stokos, prašome pranešti p. Petrui Šimkui, gyv. 2365 No. 15-th Street. Telef. 82314.

Balfo 84 Skyriaus Valdyba.

Los Angeles, Calif.

Širdingas Ačiu Chicagiečiams

Nors mes dabar gyvename toli nuo Chicagos, bet kaip dabar negalime, taip ir ateity negalėsime užmiršti chicagiečių ir mintyse gyvename drauge su jais, nes mums išvažiuojant iš Chicagos, jie šių metų liepos mėn. 21 dieną, labai gražiai išleido, suruošdami išleistuves ponų A. M. Viskų namuose, kur buvo suėjęs gražus burelis musų artimųjų draugų ir giminių. Ten mes buvome pavaišinti ir mums įteiktos brangios dovanos, už ką mes tariame širdingiausį ačiu.

Ištikrųjų, tai buvo netikėta ir neužmirština staigmena. Nors mes ir toli nuo Jusų apsigyvenome, bet mintimis ilgai gyvensime su jumis, ir laikui bėgant bandysime kaip nors jums gerbiamieji chicagiečiai atsidėkoti.

—o—

Mums taipgi teko dalyvauti šių metų liepos 30 dieną išvažiavime ponų Miliauskų sodyboje, kurį surengė SLA 217 kuopa. Negalint dalyvauti kuopos pirmininkui p. P. Gribui prie vaišingo stalo, jį atstovavo jo žmona p. P. Gribienė, veikli kuopos organizatorė, kuri pasakė keletą jausmingų žodžių ir kuopos vardu įteikė mums gražią dovaną. Už tą viską mes tariame širdingiausį lietuvišką ačiu! Taipgi dėkojame visai kuopos valdybai ir visiems nariams už suruoštą gražų išvažiavimą ir vaišingumą, kurio mes niekuomet neužmiršime.

Jurgis ir Petronėlė Gloveckai.

—o—

P. S. — Aš nuoširdžiai dėkoju klubietėms už skaitlingą suėjimą į musų namus, p. H. Maksin už suruoštas gražias vaišes liepos mėn. 25 dieną ir įteiktą man gražią dovanėlę širdingai ačiu.

Gyvuokit klubietės, aš Jusų nepamiršiu, o gal, progai pasitaikius, ir vėl busiu Jusų tarpe. **Pat.**

So. Boston, Mass.

Iš Lietuvių Radio Korporacijos Pikniko

Lietuvių Radio Korp. surengė gražų rudedinį pikniką ir gražuolės balių sekmadienį, rugsėjo 23 dieną, Brockton Fair Grounds, Brocktone, kur susirinko, nepaisant blogo oro, didelis skaičius žmonių.

Šiame parengime buvo išrinkta pirmą kartą "Mrs. Lithuania of N. E.", kuri buvo senutė Agota Leikienė iš So. Braintree, Mass., ir buvo gražiai pagerbta ir apdovanota gražiomis dovanomis. Gražuolė "Miss Lithuania of N. E", Laima Valickaitė, įteikė jai gražų bukietą gėlių.

Buvo maloni nuotaika per visą dieną. Susirinkusieji gavo progą pašokti, išgirsti dainų, gražiai sudainuotų radio dainininkų Griauzdos ir Atkočaičio iš Nashue, N. H. "Mamos ir Papės" polkos kontestą laimėjo Bernie ir Frances Naster iš Dorchesterio; Jaunimo polką laimėjo Angela Masonis iš So. Bostono ir Christopher Morris iš Norwoodo; valco kontestą laimėjo Madeline Bielawski iš Hyde Park ir Edmund Rudis iš So. Bostono; Free Style dancing laimėjo Ruth Savage iš W. Roxbury ir Clarence Urgotis iš Stoughtono.

Susirinkusieji gražiai linksminosi ir nesiskirstė iš pikniko iki vėlumos. **Rep.**

Klaipėda Šiandien

Atsižvelgiant į Klaipėdos krašto specialinį pobudį, tautybių santykį, bolševikų okupacija čia turi kai kurias skirtingas formas ir todėl sovietų propaganda kartais vartoja visiškai skirtingus budus, norėdami paskatinti klaipėdiečių repatrijaciją iš Vokietijos.

Kaip Jaučiasi Repatrijavę Klaipėdiečiai

Kentėdami vargą visose keturiose Vokietijos zonose, mažiau kaip D. Lietuvos lietuviai pažindami bolševikų okupaciją ir jos žiaurumus, Klaipėdos krašto lietuviai, palyginti, daug daugiau pasidavė bolševikų propagandos įtakai. Pirmiausia prievartos budu buvo grąžinta į savo kilmės kraštą (tik ne į ukius) daugelis rusų zonos lietuvių, o 1946—1950 metų laikotarpyje ir iš kitų zonų grįžo keletas šimtų. Tačiau repatrijavusieji jaučiasi labai nesmagiai, ir keletas jau spėjo "atrepatrijuoti" atgal į Vakarines zonas. Bėgtų atgal ir kiti — deja, sovietų saugumo įstaigos jau spėjo pasirupinti. Sugrįžusieji pasakoja, kad rusai visą laiką kelionėje ir įvairiuose per. lageriuose juos švietė "politiškai", aiškino dabartines gyvenimo sąlygas okupuoje Lietuvoje. Kai kur politrukų tarpe buvę ir lietuviškai kalbančių. Dar Brandenburge žadėję grįžusiems duoti po keletą šimtų rublių, tačiau iš Liepojos gatvėje įsikurusio Lietuvių Komitete tagavę po 70, gi šeimos po 100 rublių neatsižvelgiant į vaikų skaičių. Beveik visi senieji gyventojai, kiek jų dar Klaipėdoje likę, kad ir labai interesavosi repatrijantais, vienok viešai vengę su jais kalbėti ir tik paslapčiomis viena kita mintimi pasidalinę. Jie labai stebisi, kai pamato iš V. Vokietijos sugrįžusį klaipėdietį, gi drąsesnis netgi sušunka: "Tau gal galvoje nebegerai!"

Paieškojimai

Aleknevičius Alfonsas ir Juozas, iš Meškučių kaimo, Nedzingės parapijos.

Aleksandravičius Povilas, iš Pavandenio-Markių kaimo.

Baranauskas Feliksas, iš Žižmų kaimo, Vilniaus kr.

Bubnienė-Kubiliutė Barbora, ir seserys Ona Valaitienė ir Pranciška Šergalienė, bei Kubilius Juozas ir Vincas, iš Sasnavos vals., Marijampolės apskr.

Černiauskas Boleslovas, iš Černiauskų kaimo, Leipalingio parap.

Festerlingienė-Šneiderytė Ieva, ir seserys Kalvaitienė Augustė ir Naujokaitienė Elžbieta, iš Dainių kaimo, Jurbarko vals., Raseinių apskr.

Garbenis Pranas, iš Pakliaupės kaimo, Laižuvos vals., Mažeikių apskr.

Kalvaitienė-Šneiderytė Augustė, ir seserys Naujokaitienė Elzbieta ir Festerlingienė Ieva, iš Dainų kaimo, Jurbarko vals., Raseinių ap.

Kandzelienskaitė Anelija, iš Tarnaukos kaimo, Marijampolės ap.

Kasmauskienė-Mankevičiutė Rozalija, Mankevičius Leonas, bei Mankevičiutės Marijona ir Ona.

Kubilius Juozas, Jurgis ir Vincas, ir Kubiliutės Barbora Bubnienė, Ona Valaitienė, ir Pranciška Šergalienė, iš Sasnavos vals., Marijampolės apskr.

Liogė Antanas ir Povilas, iš Gilvydžių kaimo, Viešintų vals., Panevėžio apskr. (buv. Andrioniškio vals., Ukmergės apskr.).

Mankevičius Leonas, bei Mankevičiutės Marijona, Ona ir Rozalija Kasmauskienė.

Miškinienė-Lučkauskaitė Vinculka, iš Sukorepkos kaimo, Nedzingės parap., ir vyras Miškinis Jonas.

Naujokaitienė-Šneiderytė Elzbieta, ir seserys Kalvaitienė Augustė ir Festerlingienė Ieva, iš Dainių kaimo, Jurbarko vals., Raseinių ap.

Pliskevičius Ignotas, iš Sukorepkos kaimo, Nedzingės parap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA, 41 West 82-nd Street, New York 24, N. Y.

Iš Duminės Lušnelės

Nauja Eilėraščių Knyga

Praašė K. B. Kraučiunas

Knyga 124 puslapių. Telpa autoriaus atvaizdas ir 96 juokingi eilėraščiai. Norinti įsigyti prisiųskite užsakymą ir $1.00 adresuodami:

K. J. PAULAUSKAS
307 W. 30th St.
New York 1, N. Y.

Gera Vyram Naujiena

Gal esi nervingas, pavargęs ir išsisėmęs? Gal jauti nusilpęs ir nualintas ir todėl negali naudotis tomis linksmybėmis, kurias gamta vyram skyrė? Atsteigimui pajėgų ir vikrumo vartok HEXTRONE. HEXTRONE randasi 8 suderinti vitaminai reikalingi palaikymui vikrumo jausmą. Nepaisant ką vartojote pirmiau, pabandykite HEXTRONE ir patys persitikrinsite ką jie gali jums padaryti kaip ir padarė tukstančiams kitų vyrų, kurie dabar atgavo vikrumą vartojant HEXTRONE. HEXTRONE reguliarė kaina $4.00 už vieną dėžutę. Bet, šio laikraščio skaitytojams speciale sutarčia, jums bus padaryta vertinga nuolaida. Tik prisiųskute šį skelbimą į BERJAC PRODUCTS, Dept. 317, 308 Flatbush Ave., Brooklyn 17, New York, ir jųs gausite HEXTRONE dvi dėžutes už $5.00, tai bus nuolaida ant $3.00 reguliarės kainos. Nereikia siųsti jokių pinigų. Užmokėsite paštoriui kai pristatys dėžutes į namus. **Hextrone** parduodamas su garantija grąžinimo pinigų jei nebusite patenkinti. Atsiminkite, pirmuoju sekretu bet kokio atsiekimo yra veiksmas! Tą neatidėliokite. Pareikalaukite tuojau.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____

Radio Žinios

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. programa ateinantį sekmadienį per stotį WHEE (1090 kilocycles) nuo 9:30 iki 10:30 valandą ryte bus sekanti:

1—Muzika
2—Dainos
3—Magdutės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program, 35 Court Street, Boston, Mass., o biznio reikalais rašykit ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston, 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Rugsėjo 29 Dieną, 1951 Metų

Išmokėtos pomirtinės

URŠULĖ GRANICKAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimus spalio 21 d., 1899 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkr. 6 d., 1941 m., mirė rugsėjo 9 d., 1951 m. Velionės vyrui, Petrui Granickui, pomirtinės išmokėta $500.00

PAULINA STEKVILEVIČIENĖ, 141 kp., So. Fork, Pa., gimus rugsėjo 7 d., 1873 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 2 d., 1917 m., mirė rugsėjo 6 d., 1951 m. Velionės sunui, Kostantinui, Lomanui, pomirtinės išmokėta ---------- $150.00

KSAVERAS ŠAIKUS, 226 kp., Chicago, Ill., gimęs vasario 28 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugp. 1 d., 1936 m., mirė bal. 26 d., 1951 m. Velionio turto administratoriui, Robert Šaikui, pomirtinės išmokėta ---------- $113.00

ROŽĖ BAJORINIENĖ, 255 kp., Chicago, Ill., gimus rugsėjo 4 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 12 d., 1941 m., mirė rugp. 27 d., 1951 m. Velionės sunams: Casimir ir John Bajorinams, pomirtinės išmokėta ---------- $250.00

ANTANAS RUDZIONIS, 350 kp., Moundsville, W. Va., gimęs birželio 12 d., 1875 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė lapkričio 13 d., 1921 m., mirė rugp. 11 d., 1951 m. Velionio dukterei, Marcelei Rejonis, pomirtinės išmokėta ---------- $300.00

Viso ---------- $1,313.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---- $116,933.15

Išmokėtos ligoje pašalpos

P. URBONAS, 4 kp., Siox City, Iowa. Sirgo 2 savaites	$12.00
J. ŠIDLAUSKAS, 16 kp., Harrisburg, Ill. Sirgo 1 s. ir 3 d.	9.00
A. WENGRAS, 28 kp., Portage, Pa. Sirgo 2 s. ir 4 d.	24.00
J. MILLER, 51 kp., Bridgeport, Conn. Sirgo 6 s. ir 5 d.	37.50
A. WILTRAKIENĖ, 56 kp., Penn, Pa. Sirgo 8 s.	45.00
M. BALNIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 4 s.	24.00
J. BARTKUS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 6 s. ir 4 d.	48.00
A. JAKAVONIS, 67 kp., Luzerne, Pa. Sirgo 6 s. ir 5 d.	41.00
B. ŠIMAITIENĖ, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
A. MISEVICH, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
F. WABEL, 134 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. ir 5 d.	39.00
A. MILKENT, 140 kp., Charleroi, Pa. Sirgo 8 s.	36.00
M. BARTKUS, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 5 s.	27.00
K. ŠHAIKUS, 226 kp., Chicago, Ill. Sirgo 2 d.	3.00
V. DAGILIS, 236 kp., Toronto, Ont., Canada. Sirgo 8 s.	54.00
H. CHVEDUKAS, 236 kp., Toronto, Ont., Canada. Sirgo 3 s. ir 3 d.	42.00
J. JASUDAVIČIUS, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s.	36.00
A. VAIČIULIS, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s.	27.00
J. ŠIAULINSKIENĖ, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 8 s.	72.00
A. TAMOŠAITIS, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 8 s.	48.00
O. KEMERAITIENĖ, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 8 s.	72.00
J. BALČAITIS, 301 kp., Cicero, Ill. Sirgo 2 s. ir 2 d.	14.00
P. KALĖDA, 301 kp., Cicero, Ill. Sirgo 8 s.	52.00
J. DILIJONAS, 325 kp., Terryville, Conn. Sirgo 5 s.	27.00
DR. J. J. SIMS, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 5 s. ir 3 d.	28.50
O. DARULIENĖ, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 1 s.	9.00
J. STRAZDAS, 371 kp., Cambridge, Mass. Sirgo 5 s. ir 3 d.	28.50

Viso ---------- $927.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---------- $33,890.00

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.